

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

23. An Episcopus possit prohibere Regularibus, ne ministrent Sacramentum Eucharistiae in die Paschatis? Et notatur per diem festum Paschatis Resurrectionis Dominicæ non intelligi solum diem Paschatis, ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

administrare Eucharistiam sine licentia Parochi, propter Clement. Religiosi de privilegio. ubi id statuitur. Possunt tamen, hoc non obstante, extraneis Religiosis ministrare Eucharistiam, etiam tempore Paschatis, & ad implementationem præcepti Communionis, quando absunt à loco, ubi sunt eorum Prælati. Ratio est, quia nec in hoc fit iniuria Parochis, cum illi Religiosi Parochis non subdantur: & præsumatur licentia Prælatorum istorum, nec contradicatur Clement. Religiosi de privilegio. qui solum est in fauorem Parochorum, & quoad ipsorum subditos.

2. His suppositis intrat quæstio in titulo resolutionis appositæ, & ad illam affirmativè respondet Franciscus Nigrus in Addit. ad Cærimon. Ruiz part. 2. regnl. 7. num. 21. ubi sic ait: An comprehendat hæc censura Regulares, qui ministrant Eucharistiam in die Paschatis Equitibus Hierosolymitanis; Negat P. Trimarchi, quia Equites Hierosolymitani sunt verè Religiosi, quidem in professione emittunt Vota essentialia Religionis, Obedientiæ, Castitatis, & Paupertatis. Constat tamen, quia vt docent Sanchez in Quæ nunc selectis disput. 49. num. 10. Diana part. 3. resol. mor. tr. 2. innotetur de Dubiis regnl. 30. Chilinus in verb. Equites Hierosolymitani possunt confiteri cum Confessario non approbato ab Episcopo, sicut cæteri Religiosi: siquidem Tridentinum sess. 23. cap. 1. de Reform. nihil innovavit circa approbationem Confessorum Regularium: & idè Regulares, qui Sæcularium non audiunt confessiones, non egent Episcopi licentia: ergo & à quibuscumque Regularibus possunt recipere Eucharistiam in die Paschatis. An hoc idem dicendum sit de Equitibus Sancti Iacobi, Calatrauz, Alcantaræ, Montefæ, &c. Affirmant qui tenent esse veros Religiosos: negant qui docent non esse veros Religiosos. Hucusque Nigrus.

3. Sed hæc opinio mihi non placet, quia si esset admittenda, sequeretur, quod etiam Religiosi non incurerent in censuram, si ministrarent Sacramentum Extremæ-Vnctionis Equitibus Hierosolymitanis, Diui Iacobi, &c. quia est eadem ratio, & prohibitio quoad administrationem Extremæ-Vnctionis, ac Eucharistiæ, pro adimplendo præcepto annuæ communionis, vt rectè docet Palauus tom. 4. tract. 21. punct. 15. num. 5. & Pater Lezana in Summa tom. 3. verb. Extrema-Vnct. n. 4. Adde, quod malè Nigrus pro sua sententia me adducit vbi supra: nam vt legitimum patet, ibi ego refero tantum illam sententiam, & aliis iudicandum relinquo: imo assero, esse contra praxim, & consuetudinem receptam. Vnde Leandrus de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disput. 11. quæst. 47. pro negatiua sententia me adducit: licet ipse adhæreat sententiæ assertenti probabiliter, vt ipse putat, Equites Diui Ioannis, Diui Iacobi, Alcantaræ, Calatrauz, &c. posse confiteri cuilibet simplici Sacerdoti non approbato ab Episcopo: quod etiam nouissimè docet Pater Martinus de Sancto Ioseph entos Anfos de Confessores, tom. 1. lib. 1. tractat. 24. num. 4. quia dicti milites sunt verè Religiosi. Sed non est recedendum à negatiua sententia, quam tuetur Pellizzarius in Man. Regnl. tom. 2. tract. 8. cap. 2. sect. 1. subsect. 1. num. 26. licet malè, vt fecit Nigrus, pro affirmatiua sententia me adducat.

4. Nota tamen hic obiter, Regulares sine incursione censuræ posse in multis casibus præbere sæcularibus Eucharistiam pro adimplendo præcepto tempore Paschatis, quos enumerat Nigrus vbi sup. n. 22. Primus est, si accedat communicandus, asserens habere se facultatem communicandi vbiicumque voluerit à suo Parocho, vel ab Ordinario, licet licentiam non habeat in scriptis: in hoc casu potest Regularis illi credere, & eum communicare: nam non est Tom. 11.

præsumendus qui tam immemor sit suæ salutis, vt tantum scelus velit, sine necessitate præsertim committere. Secundus est, si communicatur quis in propria Parochia in die verbi gratia Iouis Sancti, vt satisfaciatur præcepto Ecclesiæ; & postea in die Paschæ, ob deuotionem tanti festi vult communicare in Ecclesia Regularium; tunc sine aliquo scrupulo potest communicari à Regularibus. Tertius est si accedentes ad recipiendam Eucharistiam à Regularibus, sint peregrini, transeuntes, Curiales, & Mercatores. Quartus est, si accedit persona impotens Parochiam adire, & licentiam petere; si tempus implendi præceptum communicauit, & in hoc casu obligatur, qui communicauit, deinde cum primum poterit Parocho satisfacere: qui Parochus non poterit eum cogere ad iterum communicandum in Parochia. Quintus est, quando Parochus in aliqua villa, vel pago, vel rure non adesset; vel non posset, vel noller suum Officium exequi, & tempus præceptum Ecclesiasticum adimplendi vrgeret, tunc Regulares Eucharistiam ministrare possunt Fidelibus in suis Ecclesiis ob Communionem Paschalem.

5. Scio Eminentissimum Dominum meum Cardinalem Lugo de Enchar. disput. 18. n. 53. docere, Parocho deficiente, aut nolente per se Eucharistiam ministrare, nec licentiam concedere, non posse Religiosos illam sæcularibus porrigere ad implendum annuæ Communionis præceptum. Sed nouissimè contrariæ sententiæ adhæret Leandrus de Sacrament. tom. 2. tractat. 7. disput. 3. quæst. 24. putat enim in tali casu posse Regulares Eucharistiam ministrare, saltem de licentia præsumptiua Papæ, vel Episcopi, quam etiam in hac necessitate rationabiliter censetur concedere absente Parocho, aut præsentem, sed nolente id efficere per se, aut licentiam dare: quia licet hæc necessitas non tantum vrgeat, quantum necessitas mortis articuli; vrget tamen sufficienter ad licitè Eucharistiam in prædictis casibus ministrandam. Et ideo vtramque sententiam probabilem esse existimo.

6. Nota etiam hic, posse Regulares ministrare Eucharistiam tempore Paschatis suis familiaribus sæcularibus. Sed an hoc priuilegium sit extendendum ad famulos coniugatos, dormientes noctu extra Monasterium, dubitat Lezana in sum. tom. 3. verb. Eucharistia. n. 9. Sed præter Leandrum alibi à me adductum concedit nouissimè Tamburinus Opus. de Commun. cap. 4. §. 4. n. 48.

7. Et tandem non desinam etiam hic remissimè adnotare, Regulares posse hospitibus sæcularibus, si in eorum monasteriis infirmentur ad mortem, ministrare factum Viaticum, Extremam-Vnctionem, & sepulturam in suis Ecclesiis absque licentia Parochi, & hoc ex pluribus Pontificum priuilegiis, quæ adducit Peyrinus de priuileg. Minim. tom. 1. Const. 1. Iulij II. §. 37. n. 92. 93. & 94. Lezana in sum. tom. 3. verb. Eucharistia. n. 10. & verb. Extrema-Vnct. n. 3. cum Tamburino Opus. de Commun. cap. 5. §. 5. n. 9.

RESOL. XXIII.

An Episcopus possit prohibere Regularibus, ne ministrarent Sacramentum Eucharistiæ in die Paschatis? Et notatur per diem Festum Paschatis Resurrectionis Dominica non intelligi solum diem Paschatis, sed totum tempus, quo currit præceptum Ecclesiasticum annuæ Communionis. Et an fuerit vsu receptum priuilegium Regularibus concessum, vt possint ministrare sæcularibus Eucharistiam vt impliant præceptum Communionis? Et notatur, quod Iesuita habent amplissima priuilegia

Sup hoc magis late in Ref. seq. & in aliis §§. eius not.

Sup hoc supra late in Ref. 21. & in Ref. 17. §. 10. annes & in tom. 6. tr. 1. Ref. 45. §. 2. ad medium, à ver. Vnde Regulares.

Sup. hoc in Ref. præterita. §. Notandum est, & in aliis eius not. pro hac quæst.

Sup. hoc inf. lege doctrinam Ref. 63. & inf. in tr. 4. Ref. 13. signanter §. penult. & lege etiam §. vit. & in tom. 7. tr. 1. Ref. 88. §. vit. in principio. & in prædictis pro ministratio- ne Viatici, & Extremæ-Vnct. onis. Sed pro sepultura in dicto tom. 7. & tr. 1. ex Ref. 238. §. 1. & vit.

uilegia circa confessionem, & prædicationem, sed cursim aduertitur stylum Curia esse contrarium. Ex part. 9. tract. 9. & Misc. 4. Ref. 27.

§. 1. Suppono Paulum III. in Bulla anno 1549. Societatis Iesu concessa, asserere, Regulares excepto Resurrectionis die, omnibus Christi fidelibus Eucharistiam ministrare posse.

Sup. hac dif. fic. in tom. 3. tr. 1. Ref. 40. §. penult. & vlt. & hic in Ref. præterita, §. Nota tamen, ante mediū, cursum in vers. Secundus, & in tom. 4. tr. 2. Ref. 57. §. 2. ante mediū à vers. si fumant Eucharistiā, & in Ref. 58. §. Sed cõtra, cursum ad 2. & Vide doctrinam Ref. hanc sequentis.

2. Difficultas est, an dicta verba intelligenda sint de die Paschatis materiali, an de die Paschatis formali, videlicet quo præceptum Paschalis Sacrae communionis impletur, & de hoc ultimo, verba Sanctoꝝ Pontificum intelligenda esse tradunt Suarez, Vasq. Coninch, Layman, Sanchez, Fagund, Miranda, & Bonacin. quos citat, & sequitur Caltrus Palaus tom. 4. tract. 21. disp. vnic. punct. 19. n. 3. Quibus adde Lessium in 3. part. D. Thomæ 9. §. 2. art. 3. dub. vnic. n. 12. Perlicum, de officio Sacerdotis, lib. 3. cap. 6. dub. 3. n. 51. Lczana in Summ. tom. 3. verb. Eucharistia, n. 2. Et Amicum in curs. Theol. tom. 7. disp. 31. sect. 3. n. 8. vbi licet ait. Notandum per diem festum Paschatis Resurrectionis Dominicæ, non intelligi solum diem Paschatis, vt intellexerunt compilatores nostrorum priuilegiõꝝ præcitato loco, sed totum tempus, quo currit præceptum Ecclesiasticum annuæ communionis, vt nostræ Constitutiones exponunt. part. 7. cap. 4. in explicatione lit. D. modo enim vno die intra hoc tempus Paschale quis in sua Parochia præceptum annuæ communionis adimpleverit, poterit reliquis diebus, etiam ipso Paschatis die in nostris Templis communicare, Parochi licentia minime requisita: alioqui sequeretur, quod nulla alia die, præter quam ipsa die Paschatis, fideles præceptum annuæ communionis in suis Parochiis adimplerent. Nam idẽ hæc excipitur, vt in ea, suis in Parochiis, præceptum adimpleant: ergo si sola dies Paschatis excipitur, in qua nostris in Templis communicare non possint, sola ea die poterunt in propriis Parochiis præceptum adimplere, cum nequeat illud adimplere in nostris Templis absque Parochi licentia. Sic ille. Itaque dicendum est, non diem Dominicum Resurrectionis materialem, sed formalem, id est, quo præceptum Paschalis communionis adimpletur, supradictis priuilegiis intelligi. Quia intentio Pontificis in excipiendo Resurrectionis die à priuilegio Religiosis concessio Eucharistiam ministrandi fuit intactum, & illas non conseruare præceptum latum in cap. Omnis vniusque sexus, de penitent. & remissionib. quo cauetur omnes obligatos esse de manu proprii Parochi tempore Paschali communionem accipere, vt eo facto proprium pastorem recognoscant. At hic finis nullatenus obtinetur, si omnes à Religiosis accipere communionem præceptam possint, tametsi non possint eam in die Dominico Resurrectionis accipere. Atque ita posse Religiosos communionem concedere eo die Resurrectionis omnibus illis, qui præcepto communionis Paschalis satisfecerunt, vel intentionem habent sequentibus diebus satisfaciendi. Vide omnino Remigium Scropha in 99. Moral. 9. 35. per totam, in qua me citato, hanc sententiam latè firmat, & tuerit.

Sup. contento in hoc, & duobus §§. seqq. lege supra in ref. 18. doctrinā §. Nec obstat sententia, & seqq. & in fin. Ref. 1. not. præteritæ.

3. Hoc supposito, videtur negatiuè ad difficultatem propositam respondendum, quia Pontifex non prohibet Regularibus ministrare Eucharistiam Sæcularibus in die Paschatis, qui ex deuotione illam sumunt: ergo non possunt Episcopi hoc illis prohibere; non enim possunt tollere priuilegia, quæ Papa Regularibus concessit.

4. Sed his non obstantibus, non defunt Doctores asserentes, in verbis Pontificum superius positis, excipi ipsam primum diem Paschæ, itavt in eo non

liceat Regularibus sacram Eucharistiam ministrare, etiam ex deuotione sumentibus, etiam si tam præcepto satisfecerint Quod probatur ex illis verbis concessionis Xysti IV. & Leonis X. præterquam in die Resurrectionis Dominicæ, & Nicolai V. præterquam in festo Paschæ Resurrectionis Dominicæ, vbi Pontifices expressè excipiunt ab illa concessione ipsum diem Paschæ: nam in eo Dominus resurcit. Ratio exceptionis est, quia hoc priuilegium est contra ius commune. Et hanc sententiam tenet Trullench in Praxi sacrament. lib. 3. cap. 7. dub. 1. num. 9. Nauarrus in man. cap. 21. n. 51. Henriquez lib. 8. c. 31. n. 1. & in Gloſa lit. D. Azor tom. 1. lib. 7. c. 3. cap. 7. & alij. Vnde ex his sacra Congregatio Concilij declarauit, posse Episcopos hoc regularibus prohibere, quæ declaratio emanauit cum subscriptione Sanctissimi D. N. Innocentij X. & est tenoris sequentis.

5. Die 9. Iulij 1644. Congregatio Emmeritiorum Cardinalium Concilij Tridentini inter præsentem postulatam discussionem censuit Archiepiscopum Barchinensem non posse Regularibus habentibus priuilegium applicacione a Dominica Palmæ usque ad Dominicam in Albis inclusiue, administrare non valent personis secularibus Sacramentis Confessionis, posse tamen eis præstare hoc, vt personis secularibus in die Paschatis in administratione Sanctissimi Eucharistia Sacramentum, præterquam dicta persona secularis in alia die satisfecerit pro Ecclesie hac de re edite, Ioannes Baptistæ Caracinae, in Phamphillis. Et hæc declaratio habuit in præmissis Allegatione Ioannis Naldi pro Paribus Societatis Iesu contra Episcopum Angelopolitanum in summario, n. 2.

6. Nota, quod in part. 1. tract. 14. ref. 73. addebat xii quoddam priuilegium Pij IV. ex quo Ioan. de Cruz, & alij existimauerunt posse Regularibus ministrare secularibus Eucharistiam, vt impleant præceptum Communionis, sed modo puto tale priuilegium nullo pacto admittendum esse, ex his, quæ addebat Caltrus Palaus, vbi supra num. 5. & ruc citat Trullench num. 8. non enim tale priuilegium Regularibus vsu receptum: priuilegium materiam habet, acceptionem illius requirit.

7. Nota etiam hic obiter, in supradicta allegatione §. 49. hæc haberi: Iesuite habent priuilegium propria Gregorij XIII. & aliorum Pontificum, quod longum esset recensere, quæ circa confessionem, & prædicationem amplissima sunt, nec videntur reuocata, per Concilium Tridentinum, vel saltem, quæ reuocata essent, videntur reconcella à Paulo V. de anno 1606. in citata Bulla, quæ incipit: Quoniam religio, in qua confirmantur priuilegia Societatis eius clausulis amplissimis, vt diximus; & quia conuocantur viuz vocis oraculo Pij V. in quo eidem Patribus confirmantur priuilegia reuocata per Concilium Tridentinum, quod viuz vocis oraculum præterea etiam potest dici debere Bullam, per illum Bullam Pauli V. ac per consequens non comprehenduntur reuocatione generali huiusmodi oraculorum facta per Gregorium XV. & Vibanum VIII. ita vt, & per 71. asserit quod per quamcumque derogationem non intelligatur derogatum priuilegiis concessis Societati, nisi tribus distinctis vicibus ipsi Patribus derogatio fuerit intimata, & insinuata. Sed licet hæc omnia satis plausibilia erunt Regularibus & præteritum nostræ religioni, quæ gaudet omnibus priuilegiis concessis Societati, tamen circa supradicta materiam habeo difficultatem; & præter alias rationes video stylum Curia esse contrarium, de cuius etiam in conscientia agit Pellicionius in quinquagesima Quæstionum vtriusque iuris, quæst. 25. cap. 8. & alij. Sed de his alibi etiam à nobis actum est.

RESOL.